

Plan van aanpak

Bestuurlijke visie Midden-Drenthe

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Contouren van de visie	3
2.1.	Doel	3
2.2.	Resultaat	3
2.3.	Relatie tot lopende trajecten	3
3.	Processtappen om te komen tot een visie	4
3.1.	Processtappen	4
3.2.	Voorwaarde voor succes	4
3.3.	Betrekken inwoners	5
3.4.	Organisatie	5
3.5.	Rol van raad en college	5
3.6.	Planning	6
3.7.	Communicatie	6
3.8.	Begroting	6

Bijlage 1: Overzicht recente en geplande participatietrajecten	7
--	---

Opdrachtgever: Gemeenteraad Midden-Drenthe

Samenstellers:

Kerngroep Bestuurlijke visie:
Marie-cecile Hatzmann - raadslid
Karin Kappen - raadslid
Arnoud Knoeff - raadslid
Benny Muskee - commissielid

Mieke Damsma - burgemeester
Carin Bodewes - raadsgriffier
Mike Hacking - gemeentesecretaris
Allard Gunnink - directiesecretaris
Herman Grootelaar – Lysias Advies
Elske Wüst – Lysias Advies

Datum: 20 december 2019

1. Inleiding

Dit plan van aanpak beschrijft het proces om tot een nieuwe bestuurlijke visie te komen voor de gemeente Midden-Drenthe. Na goedkeuring van dit document door de gemeenteraad, wordt een kerngroep samengesteld die het visietraject gaat organiseren.

2. Contouren van de visie

2.1 Doel

De bestuurlijke visie moet richtinggevend zijn voor de ontwikkeling en koers van de gemeente Midden-Drenthe voor een periode van ongeveer 10 jaar (2020 - 2030) dus meerdere collegeperiodes. Richtinggevend voor zowel bestuurlijke besluitvorming als ambtelijk handelen. De visie geeft aan in welke richting de gemeente zich wil ontwikkelen en is daarmee een soort kompas voor de koers die de gemeente wil varen op de wat langere termijn. Tegelijkertijd biedt de visie voldoende ruimte om afhankelijk van politieke kleur keuzes te maken in de wijze waarop de koers gevaren wordt.

2.2 Resultaat

Het traject moet leiden tot een heldere en inspirerende visie voor de gemeente in 2030, bestaande uit ongeveer 5 tot maximaal 7 thema's. De thema's worden kort beschreven en toegelicht; eerder 1 a 2 pagina's dan een uitvoerig boekwerk. Gedurende het proces van de totstandkoming zijn alle raadsleden in de gelegenheid geweest een bijdrage te leveren aan de visie. Daarnaast zijn het college, de samenleving en de ambtelijke organisatie over diverse onderwerpen geconsulteerd.

Bijbehorende strategie en uitvoering zijn geen onderdeel van de bestuurlijke visie. De visie geeft richting aan de koers van de gemeente. De visie draagt bij aan een goede balans tussen enerzijds consistentie in besluitvorming en anderzijds het vermogen tot wendbaarheid wanneer dat nodig is, in een steeds sneller veranderende wereld.

2.3 Relatie tot lopende trajecten

De visie is toekomstgericht, zet een stip op de horizon in 2030; daar mag ruimte zijn voor ambitie en droombeelden. Helemaal los van actuele ontwikkelingen kan deze echter niet worden gezien. Sinds het moment dat de gemeenteraad de wens en noodzaak heeft uitgesproken om te komen tot een bestuurlijke visie, heeft de wereld en ook de ambtelijke organisatie niet stil gestaan.

Er is gewerkt aan een omgevingsvisie, er zijn participatietrajecten geweest met inwoners op diverse thema's en er zijn relevante landelijke ontwikkelingen zoals het klimaatakkoord en de gevolgen van de stikstofcrisis. Daarnaast heeft Platform31 een studie gedaan over het toekomstperspectief voor Midden-Drenthe. Deze studie geeft aanknopingspunten over ontwikkelingen en inwoneraantallen die belangrijk zijn in het denken over de toekomst.

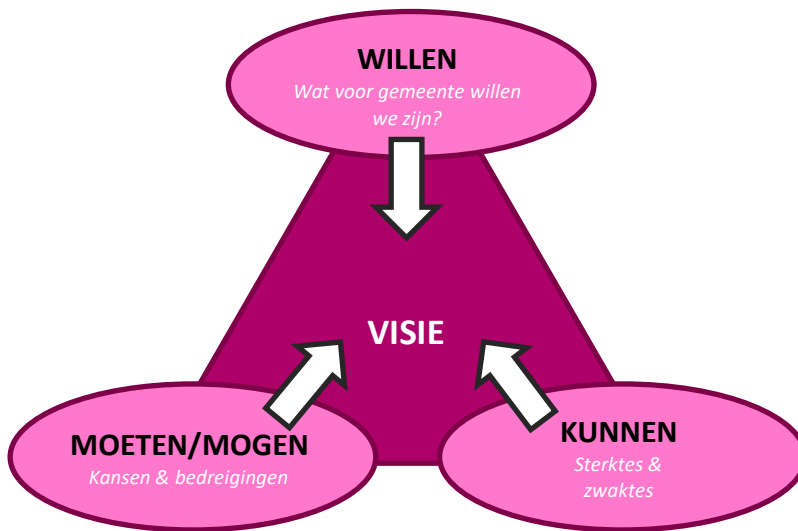
Alle genoemde ontwikkelingen worden op hoofdlijnen onderzocht op relevantie voor de bestuurlijke visie en waar samenhang is, wordt deze benut.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van recente bestaande beleidsnota's en geplande beleids- c.q. participatietrajecten waarvan de uitkomsten mogelijk relevant zijn.

3. Processtappen om te komen tot een visie

3.1 Processtappen

Een visie moet in balans zijn tussen ambitie en realisme, tussen richting geven en ruimte bieden. Onderstaande afbeelding geeft dit weer.

Om tot een uitgebalanceerde visie te komen, zijn de volgende stappen geformuleerd:

Willen

1. In gesprek met de raad: wat voor gemeente willen we zijn in 2030?
2. Analyse van eerdere en lopende participatietrajecten (met name omgevingsvisie)
3. Consultatie samenleving met tussenresultaat.

Moeten/mogen

4. Analyse van huidige en toekomstige ontwikkelingen die relevant zijn voor Midden-Drenthe (regionaal, nationaal, globaal) Welke kansen biedt dit voor Midden-Drenthe? Een welke bedreigingen?

Kunnen

5. Inventarisatie en analyse van beschikbare informatie in de ambtelijke organisatie, met name bestaande (deel)visies (bijvoorbeeld omgevingsvisie).
6. Analyse van de sterktes en zwaktes van de gemeente. Wat kunnen wij (organiseren)?
7. Toetsing tussenresultaat door ambtelijke organisatie.

Bovenstaande stappen zijn allemaal te nemen, maar niet noodzakelijkerwijs in deze volgorde; uit de afbeelding blijkt ook dat het hier meer gaat om een cyclisch proces, waarbij bijvoorbeeld willen (1,2) en moeten/mogen (4) tegen elkaar afgezet moeten worden, voordat de samenleving (3) input levert. Na stap 7 moeten alle drie facetten ook in onderlinge samenhang worden afgewogen.

3.2 Voorwaarde voor succes

Een goede balans tussen willen, kunnen en mogen, is noodzakelijk om met succes stappen te kunnen zetten richting 2030. Dat vraagt dat ambitie enerzijds en inzet van mensen en middelen anderzijds, goed op elkaar zijn afgestemd. De lat mag hoog liggen, maar daar hoort ook bij dat mensen en middelen beschikbaar worden gesteld.

3.3 Betrekken samenleving

De stem van de samenleving in de toekomstvisie is belangrijk. Daarbij gaat het om inwoners, instellingen, bedrijven, organisaties e.d. De raad is de democratisch gekozen vertegenwoordiging van de inwoners en geeft hier dus invulling aan. Daarnaast lopen er ook veel participatietrajecten. De kerngroep stelt daarom voor om alle beschikbare informatie uit al doorlopen participatietrajecten te benutten. Daarnaast wordt een moment in het traject gepland waar de samenleving geconsulteerd wordt, een 'reality check'. Hierbij is van belang dat heel duidelijk is waar nog ruimte voor wijzigingen is en waar niet. Tot slot worden concept versies geagendeerd in de raadscommissies, waar de samenleving ook inspraak kan hebben.

3.4 Organisatie visietraject

De gemeenteraad is opdrachtgever van het visietraject en besluit over het eindproduct. Alle raads(commissie)leden zijn in de gelegenheid om mee te werken aan de inhoud.

Om het traject uitvoerbaar te houden wordt namens de raad een kerngroep samengesteld die verantwoordelijk is voor het proces om te komen tot een visie. De kerngroep wordt ondersteund vanuit de ambtelijke organisatie en door een externe projectleider. Daarmee bestaat de kerngroep uit:

- Voorzitter kerngroep (namens de raad)
- Projectleider (extern)
- Meerdere vertegenwoordigers namens de raad
- Burgemeester
- Vertegenwoordiger vanuit het college
- Vertegenwoordiger griffie
- Vertegenwoordigers ambtelijke organisatie
- Medewerker communicatie
- Projectondersteuner (mogelijk extern)

De projectleider en mogelijk ook de projectondersteuner zijn niet beschikbaar in de ambtelijke organisatie en worden extern ingehuurd.

De projectleider moet in staat zijn:

- het proces in goede banen te leiden
- alle noodzakelijke betrokkenen mee te nemen in het proces
- de raad gedurende het proces te informeren
- duidelijk onderscheid te maken tussen visie en lopende zaken, strategie en uitvoering
- eindredactie te voeren over het visiedocument

3.5 Rol van raad en college

De gemeenteraad wordt in elk geval op de volgende momenten betrokken in het proces:

- Besluit tot vaststellen van het plan van aanpak
- Actief betrokken in totstandkoming inhoud
- Besluitvorming over het eindresultaat

Tussentijds wordt de raad geïnformeerd via de raadscommissie Algemeen Bestuur, waarbij ook de samenleving kan inspreken. Tot slot worden voor de totstandkoming van de visie één of meerdere informele bijeenkomsten georganiseerd (vergelijkbaar met de bijeenkomst op 20 juni 2019). De kerngroep beoogt op constructieve wijze met zowel de raad als een bestuurlijke delegatie vanuit het college en een ambtelijke delegatie, de dilemma's en beslispunten te bespreken. Burgemeester neemt van de voorzittersrol voor college en raad deel aan de kerngroep.

Het college heeft een vertegenwoordiger in de kerngroep die er onder andere voor zorgt dat het gehele college gedurende het proces goed geïnformeerd blijft. Ook nemen de collegeleden deel aan de informele bijeenkomst(en).

3.6 Planning

De planning zoals hieronder beschreven is nog globaal en moet nader worden ingevuld na goedkeuring van het plan van aanpak. In de globale planning is rekening gehouden met de wens om het traject niet te lang te laten duren, maar tegelijkertijd ruimte te bieden om de ambitie heel gedegen én gezamenlijk te formuleren: zodat de visie toekomstbestendig is.

Globale planning:

Februari:	Plan van aanpak in commissie AB, daarna besluitvorming in de raad
Feb. - mei:	Uitwerking bestuurlijke visie
Begin juni:	Bijeenkomst raad/college/ambtenaren
September:	Vaststellen bestuurlijke visie in de raad
Okt. – dec.:	Communicatie samenleving en ambtelijke organisatie

3.7 Communicatie

Er zijn twee communicatielijnen:

- interne en externe communicatie tijdens het proces van totstandkoming;
- communicatie extern zodra de visie klaar is.

De medewerker communicatie die in de kerngroep zit is verantwoordelijk voor het maken van een communicatieplan en de uitvoering daarvan.

3.8 Begroting

De kerngroep bestaat uit raadsleden en daar waar nodig en mogelijk wordt de kerngroep inhoudelijk ondersteund door de ambtelijke organisatie. Daarnaast worden voor enkele andere werkzaamheden kosten verwacht:

Een externe projectleider wordt ingehuurd om het proces te begeleiden. Ook zijn er mogelijk kosten verbonden aan de organisatie van een grotere informele bijeenkomst op een externe locatie. Tot slot zijn er mogelijk kosten verbonden aan interne en externe communicatie over de visie. Indicatief en onder voorbehoud van de keuzes die nog moeten worden gemaakt, gaan we uit van een maximale begroting van € 70.000,00. De reeds gemaakte kosten (€13.000) ten behoeve van de ondersteuning van de kerngroep maken daar onderdeel van uit.

Bijlage 1: Overzicht recente en geplande participatietrajecten

Sociaal domein

- Nota bewegen en leefstijl
- Dorpenbeleid, krachttoer e.d. (dorpenbeleid nog in gang)
- Jeugdbeleid (idem)
- WMO (moet vooral nog)
- Vrijwilligersbeleid

Gepland voor 2020

- Armoedebelied
- Re-integratiebeleid

Fysiek domein

- Duurzaamheidsvisie, interviews
- Omgevingsvisie, interviews
- VTH beleid, gesproken met gemeentelijk klantenpanel en online enquête
- EZ koers, interviews
- R&T, notitie vrije tijds economie
- Centrumplannen Beilen, Westerbork
- Begraafplaatsenbeleid, interviews verenigingen
- Groenbeleidsplan
- Waterplan
- Wijkverbeteringprojecten
- Woonplan